

Faşizmin sessiz adımları...

Demet ELKÂTİP

Buraya Kadarmış adlı gençlik romanıyla tanıdığımız Alman yazar Daniel Höra, *Vahşi Sürü*'de aşına olduğumuz bir konuyu gündeme getiriyor: Hiç beklemediğimiz bir anda, biz daha nasıl olduğunu bile kavrayamadan taraf olmak! Peki, faşizm kol gezerken "tarafsızlık" mümkün mü acaba?

Kendini taraf olmak zorunda hissedip aslında oraya ait olmadığını bilmek zor olmalı. Sürü kültürünün sinsiliği, hoyratlığı ve yıkıcılığıyla baş edebilmek hiç kolay değil. Daniel Höra'nın *Vahşi Sürü*'sünde Benjamin'in içine düştüğü durum işte tam olarak bu. Oysa ki ne kadar da yapıcı ve kucaklayıcı bir süreçle başlıyor her şey!

On beş yaşındaki Benjamin'in kaçıyla başlıyor *Vahşi Sürü*. Peşine düşen insanlar, ardından gelen köpek havlamaları ve yaşadığı korkudan anlaşılan o ki Benjamin görmemesi gereken şeyler görmüş. Hikâyesini en baştan başlıyor anlatmaya.

ORTAK DEĞERLER

Almanyada "Tanrı'nın unuttuğu" bir köyde teyzesi, eniştesi ve iki kuzeniyle sakin ve pek de mutlu olmayan bir hayat süren Benjamin'in tek dünyası kitaplarıdır.

Yaz sonuna doğru bir kadın, iki adam ve üç gencin köye gelmesiyle Benjamin'in hayatı değişmeye başlar. Reinhold ve Uta ile kızları Freya, Hartmut ve Konrad ile

Gunter adlı ikizlerin yakınlarıdaki bir çiftliğe yerleşmesi,

köy halkının da hayatına yenilikler getirir. Birbirinden kopuk ve ilgisiz ya-

şayan kasaba halkının dünyasına girmeleri pek de zor olmaz.

Onlara çevreyi ve yöre insanlarını iyi tanıyan Benjamin rehberlik eder. Uta'nın, anne

babasını yıllar önce kaybetmiş olan

Benjamin'e gösterdiği anne şefkati, Reinhold'un öğütleri, Freya'nın ilgisi delikanlının bu aileyi kolayca kabul lenmesini sağlar. Kendisinden birkaç yaş büyük olan ikizlerden aynı ilgiyi görmese de bu yeni insanların Benjamin'in hayatına heyecan kattığına şüphe yoktur.

Önce çevredeki ilgiye muhtaç, hasta insanlardan başlarlar. Uta onları ziyaret edip, kendi hazırladığı merhem ve ilaçlarla şifa dağıtır. Derken sıra terk edilmiş, harap hâldeki eski halkevinin onarılmasına gelir; evlere tek tek bildiri yollayıp herkesten yardım isterler. Katılım beklenenin üzerinde olur. Halkevinin onarınca toplanıp konuşabilecek bir mekânları olur. Üstelik folklor çalışmalarıyla insanların birbirine daha da yakınlaşmasını sağlarken bir yandan da eğlenirler. Ne güzel! Onlar iyi insanlardır, herkesin iyiliğini istemektedirler. Ülkenin ahvali kötüye giderken yöre insanları kendi değerlerine sahip çıkmaktadır!

CEHENNEME İLK ADIM

Bu arada Benjamin ikizlerle birlikte eski havaalanı civarında toprakta gömülü cephaneyi bulmaya çalışmaktadır. İkizler ona tüfek kullanmayı öğretir. Cephaneyi bulmakta başarılı olamayan bekçi köpeklerinden pek memnun değildirler. "*Saf ırk değil de, ondan,*" der Konrad. Reinhold yemek sohbetlerinde Benjamin'i bilgilendirmeye devam eder; Nasyonal Sosyalistler'in özgür seçimle iktidara geldiğini, Hitler'in savaş çıkmasını istemediğini, demokrasinin iyi, temiz ve güçlü olanı sulandırdığını anlatır.

Böylece kendini sıkı bir faşist çevrede bulan Benjamin'in neler olduğunu anlaması, nasıl bir tehlikeye bulaştığını fark etmesi zaman alır. Yaşadığı her çelişkide, kafasında ne zaman bir soru işareti belirse, onların aslında iyi insanlar olduğu ve başkalarının iyiliğini istedikleri savıyla savunmaya geçer benliği ve kaçınılmaz olarak, kendini hiç tahmin edemeyeceği olayların

içinde bulur. Cennetinin cehenneme dönüşmesi hiç de zor değildir! Köyde yaşanan tüm bu tuhaflığın farkına varan tek kişi ressam Georg'dur; Benjamin'in bir şekilde uyanmasını sağlar ama bunun bedelini ağır öder.

İYİLİK KİSVESİ ALTINDA

Daniel Höra çok etkileyici ve sürükleyici bir roman yazmış. Bir insanı kendi tarafına çekmek isteyenlerin uyguladığı yöntemleri, bariz kötülüğün nasıl da iyilik olarak sunulabileceğini, farklı insanların ortak hedeflerinin nasıl da yok edici olabileceğini, "birlik beraberlik" kavramının tehlikeli boyutlarını ustalıkla anlatıyor.

Dünyadaki vahşi sürüklenişini düşününce, Höra'nın eserinin bir kılavuz kitap niteliği taşıdığını söylemek hiç de abartı olmaz. "*Bu insanlar nasıl bu hâle geliyor?*" sorusunun yanıtını Höra'nın satırlarında rahatlıkla bulabilirsiniz. Aşırı sağcı hareket PEGIDA'nın 2014 yılında Dresdende 300 kişiyle toplanmışken, üç ay sonra aynı yerde nasıl olup da 18 bin kişiye ulaştığı sorusunun yanıtını da... Durum vahim aslında. Farkında olmanın ilk koşullarından biri de okumaktan geçiyor. Tabii doğru kitapları!

Vahşi Sürü
Daniel Höra
Çeviren: Dilan Muradoğlu
On8 Kitap, 276 sayfa

